

Elżbieta Pakos

Uniwersytet Łódzki, Wydział Ekonomiczno-Socjologiczny, Zakład Demografii i Gerontologii Społecznej, elzbieta.pakos@uni.lodz.pl

Ludzie starzy w oczach młodzieży – wyniki badań własnych

Streszczenie: Artykuł prezentuje rezultaty badań własnych, które dotyczyły postrzegania człowieka starszego przez współczesną młodzież. Grupa badana to uczniowie szkoły ponadgimnazjalnej regionu łódzkiego oraz młodzież akademicka. W badaniu sondażowym udział wzięło 116 osób, w tym 84 kobiety i 32 mężczyzn. Celem badania było zdiagnozowanie postaw wobec seniorów wśród przedstawicieli polskiej młodzieży, w szczególności wśród uczniów szkoły ponadgimnazjalnej i studentów. Z badań wyłania się obraz młodych ludzi, których opinie na temat osób starszych zależą od tego, czy odnoszą się do grupy seniorów w ogólności, czy też do osób starych znanych osobiście, np. dziadków. Studenci częściej niż uczniowie zauważają, że osoby starsze są potrzebne polskiemu społeczeństwu.

Słowa kluczowe: starość, postawy wobec osób starych, badania ankietowe

JEL: J1

1. Wprowadzenie

Polscy demografowie zwracają szczególną uwagę na wzrost w ostatnich dekadach liczby Polaków w wieku poprodukcyjnym. Jednocześnie widoczny jest spadek urodzeń. Przekroczenie wskaźnika 7% dla ludności w wieku 65 lat i starszych w ogólnej strukturze społeczeństwa oznacza próg starości demograficznej, który został przekroczony w 1961 roku (por. Szatur-Jaworska, Błędowski, Dziegielewska, 2006: 322). Współcześnie zmienia się struktura wieku polskiego społeczeństwa. Okres życia wydłuża się, a jednocześnie ulega zmianie styl i sposób egzystencji starszego pokolenia. Wzrasta udział subpopulacji osób w wieku poprodukcyjnym. Przyczyny starzenia się społeczeństwa tkwią w następujących czynnikach: emigracji młodego pokolenia, rozwoju medycyny i wzroście średniej długości życia. Obecnie w Polsce 5 milionów ludzi ukończyło 65. rok życia, a 1,3 miliona przekroczyło 80 lat. W 2020 roku, jak wskazują prognozy, około miliona Polaków będzie miało 90 lat, w 2035 roku co czwarty będzie miał więcej niż 65 lat (por. Krysiak, 2011: 3–35).

Starość jest słowem, które młodym ludziom zazwyczaj kojarzy się negatywnie. Młode pokolenie widzi starość głównie jako okres życia niesamodzielnego, uzależnionego od innych ludzi, jako okres samotności i braku wystarczających środków do życia. Starość to czas proszenia o pomoc (por. Borowska, Tokarz, 2007: 8–9). Postawy polskiej młodzieży wobec osób starych i starościnie są jednoznaczne. Uważa się, że są nasycone myśleniem stereotypowym, czego wyrazem jest brak szacunku, dystans, krytycyzm i lekceważenie. We współczesnym społeczeństwie kultury Zachodu mówi się dziś o ageizmie związanym z uprzedzeniami, dyskryminacją i odrzuceniem ludzi w podeszłym wieku. Ageistowskie mogą być postawy i działania wobec ludzi starzejących się oraz normy i role przypisywane ludziom ze względu na wiek.

Poglądy i postawy wobec ludzi starych, panujące wśród odmiennych kulturowo społeczeństw i narodowości, syntetycznie nakreślił Jan Paweł II w liście *Do moich Braci i Sióstr – ludzi w podeszłym wieku*: „W niektórych społeczeństwach starość jest ceniona i poważana, w innych zaś cieszy się znacznie mniejszym szacunkiem, ponieważ panująca tam mentalność stawia na pierwszym miejscu doraźną przydatność i wydajność człowieka. Pod wpływem tej postawy tak zwany trzeci lub czwarty wiek jest często lekceważony, a sami starsi muszą zadawać sobie pytanie, czy ich życie jest jeszcze użyteczne” (Jan Paweł II, 1999: 3).

Współczesna kultura w Polsce została zdominowana przez młodość. Media przedstawiają starość głównie z punktu widzenia ułomności fizycznych, ukazując choroby wieku starczego i problemy z nimi związane. Wiek senioralny nie jest przedstawiany jako naturalna faza życia każdego człowieka, w której – mimo niedomagań fizycznych – osiągnąć można pełnię rozwoju psychicznego i duchowego.

Publikowane w literaturze wyniki badań empirycznych na temat postaw wobec starości i ludzi starych nie są jednoznaczne. Część z nich wykazuje większe nasilenie ageizmu u osób młodych niż u przedstawicieli starszego pokolenia (np. Rupp, Vodanovich, Crade, 2005: 335–362). Inne stwierdzają największe nasilenie negatywnych postaw wobec starości i starzenia u badanych w okresie późnej dorosłości. Badania te zwracają uwagę na to, że w kolejnych pokoleniach badanych wzrasta przychylność i wyrozumiałość wobec ludzi starszych (Jeleniec, Steffens, 2005: 275–292).

Wojciech Gulina przedstawił dość oryginalne badania dotyczące opinii studentów na temat ludzi starych. Pokazał, że 90% badanych ma negatywny obraz człowieka starego. Senior postrzegany jest jako osoba złośliwa, niedołączona, zagubiona, agresywna, szukająca swojego miejsca w życiu. Taki wizerunek seniora jest uwarunkowany głęboko zakorzenionymi stereotypami oraz postawami reprezentowanymi przez rodziców badanej populacji, dla których starszy człowiek jest ciężarem.

Stosunek społeczeństwa do ludzi starszych jest uwarunkowany wieloma czynnikami. Wpływa na niego środowisko, w którym senior funkcjonuje, sytuacja społeczna, ekonomiczna, zdrowotna, rodzinna oraz sposób, w jaki osoba starsza nawiązuje kontakty społeczne. Duże znaczenie ma również witalność życiowa, jaką przejawiają seniorzy. Ludzie w wieku senioralnym w przeszłości służyli społeczeństwu swoją radą i doświadczeniem życiowym.

W czasach antycznych starzec był postrzegany jako człowiek pełen godności. Pitagoras podzielił życie człowieka na cztery okresy. Porównał je do pór roku – dzieciństwo to wiosna (okres do 20. roku życia), wiek młodzieńczy (od 20. do 40. roku życia) to lato, okres pełni człowieka (między 40. a 60. rokiem życia) określił jako jesień, natomiast zima to czas po 60. roku życia. W tej epoce istotą elitarnego wychowania było oddanie młodzieńca pod opiekę osoby starszej. W starożytnej Sparcie najważniejszym organem była rada starszych, skupiająca obywateli, którzy ukończyli 60 lat. Platon apelował do ówczesnego społeczeństwa, mówiąc „niech starsi rządzą, a młodzi słuchają” (za Miałkowska, 2014: 178), jednak jego uczeń Arystoteles okazał się krytykiem ludzi starszych. Oryginalne poglądy na temat starości cechowały Cycerona, który wyraził pogląd, że: „wszyscy ludzie pragną dożyć starości, a kiedy nadejdzie, narzekają na nią” (za Miałkowska, 2014: 179). Uważał starość za nieszczęście, ponieważ osłabia ona organizm, pozbawia zmysłowych przyjemności i oznacza zbliżającą się śmierć. W ciągu wieków ludzie starsi byli otaczani szacunkiem i społecznym poważaniem (por. Miałkowska, 2014: 178–190).

2. Problem

Celem artykułu jest analiza postaw młodzieży wobec ludzi starszych oraz charakterystyka wizerunku seniora w oczach młodego pokolenia na przykładzie badań sondażowych przeprowadzonych wśród uczniów szkoły ponadgimnazjalnej i studentów.

3. Podstawowe informacje na temat badania

W badaniu sondażowym udział wzięło 116 respondentów. Zostało ono przeprowadzone za pomocą kwestionariusza ankiety w kwietniu i maju 2016 roku wśród 51 uczniów wybranej klasy szkoły ponadgimnazjalnej zlokalizowanej w regionie łódzkim oraz wśród 65 studentów wybranego kierunku studiów Uniwersytetu Łódzkiego. Ze względu na dobór próby badanie nie było reprezentatywne.

Respondenci mieli ustosunkować się do 10 pytań dotyczących osób starszych. Wśród studentów wyraźnie przeważały kobiety, natomiast wśród uczniów rozkład według płci był równomierny. Uczniowie to młodzież do 20. roku życia, natomiast wśród studentów przeważały osoby między 21. a 30. rokiem życia. Tylko niektórzy badani studenci mieszkali w dużych miastach (18,5%). W małych miastach mieszkało 31,4% uczniów i 29,2% studentów. W badanej populacji największy odsetek zamieszkiwał tereny wiejskie – 68,6% uczniów i 52,3% studentów.

4. Wyniki

Z badania empirycznego wynika, że granica starości mieści się, zdaniem badanych, w przedziale między 66. a 75. rokiem życia. Studenci i uczniowie nie różnią się istotnie pod względem opinii na ten temat. Subiektywny próg starości określany przez respondentów jest mniej więcej zgodny z progiem starości definiowanym w literaturze. Przykładowo, według antropologów niemieckich zaczyna się on w wieku 60 lat, a amerykańskich w wieku 75 lat. Liczna grupa autorów wyznacza początek starości między 60. a 65. rokiem życia (por. Krupa, 2012: 38).

Analiza wyników badania wskazała, że zarówno studenci, jak i uczniowie myślą o własnej starości, obawiają się głównie chorób, w następnej kolejności samotności, niesamodzielności oraz złej sytuacji finansowej.

Odnosząc się do pytania „Czy ludzie starsi są potrzebni społeczeństwu?”, odpowiedź twierdzącą oddało znacznie więcej studentów niż uczniów. Większy odsetek uczniów niż studentów nie miał zdania w tej kwestii. Tylko niektórzy uczniowie twierdzili, że starsi nie są potrzebni społeczeństwu. Należy jednak zauważyć, że zarówno studenci, jak i uczniowie w większości uważali, że osoby

w podeszłym wieku są społeczeństwu potrzebne, przy czym ich przydatność dla społeczeństwa znacznie częściej oceniali studenci.

Tabela 1. Czy Pana/i zdaniem ludzie starsi są potrzebni społeczeństwu?

Odpowiedzi	Studenci		Uczniowie	
	N	%	N	%
Tak	56	86,2	31	60,8
Nie	0	0,0	5	9,8
Nie mam zdania	9	13,8	15	29,4
Ogółem	65	100	51	100

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych ankietowych

Na pytanie „Czy osoby starsze są szanowane w polskim społeczeństwie?” zdania respondentów były wyraźnie podzielone. Nieco większy odsetek uczniów niż studentów uważał, że osoby starsze cieszą się szacunkiem. Studenci uważali, że w polskim społeczeństwie osoby starsze raczej się szanuje (33,85%), raczej się ich nie szanuje (29,23%), „zdecydowanie tak” (3,08%), „zdecydowanie nie” (6,15%), a zdania na ten temat nie miała pozostała część badanych (27,69%). Z kolei wśród uczniów najczęstszy był brak zdania (43,15%) lub pogląd, że osoby starsze są raczej szanowane (37,25%), na odpowiedź „zdecydowanie tak” wskazało 11,76%, „zdecydowanie nie” 5,88%, „raczej nie” 1,96%. Poglądy uczniów i studentów na ten temat różniły się od siebie.

Tabela 2. Czy Pana/i zdaniem w polskim społeczeństwie szanuje się osoby starsze?

Odpowiedzi	Studenci		Uczniowie	
	N	%	N	%
Zdecydowanie tak	2	3,08	6	11,76
Raczej tak	22	33,85	19	37,25
Zdecydowanie nie	4	6,15	3	5,88
Raczej nie	19	29,23	1	1,96
Trudno powiedzieć	18	27,69	22	43,15
Ogółem	65	100,00	51	100,00

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych ankietowych

Analiza materiału badawczego pozwoliła wyodrębnić również te cechy charakteru osób starszych, które przeszkadzają respondentom. Obie badane grupy – uczniowie i studenci – najczęściej deklarowały, że u osób starszych przeszkadza im głównie skłonność do narzekania, przy czym odpowiedź taką wskazywało 35 uczniów oraz 29 studentów. Z kolei znacznie więcej studentów niż uczniów wskazało na konserwatyzm oraz powolność. Badane grupy uczniów i studentów różniły się więc od siebie wyraźnie pod względem opinii na temat cech charakteru, które przeszkadzają im u osób starszych.

Tabela 3. Jaka główna cecha charakteru najbardziej przeszkadza Panu/i u osób starszych?

Cecha	Studenci		Uczniowie	
	N	%	N	%
Powolność	7	10,76	1	1,96
Konserwatyzm	14	21,54	3	5,88
Sklonność do narzekania	29	44,62	35	68,63
Nic mi nie przeszkadza	12	18,46	10	19,61
Inne	3	4,62	2	3,92
Ogółem	65	100,00	51	100,00

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych ankietowych

Cechy charakteru cenione przez młodzież u seniorów to przede wszystkim doświadczenie życiowe. Odpowiedź taką wskazało 69,23% studentów oraz 58,82% uczniów, nie było więc wyraźnie rysującej się różnicy między uczniami i studentami w omawianej kwestii. Relacje z osobami starszymi, jak twierdzi badana grupa, mogą być dobre, gdyż seniorzy to osoby otwarte na innych i posiadające pogodę ducha.

Tabela 4. Jaką najważniejszą cechę charakteru ceni Pan/i u osób starszych?

Cecha	Studenci		Uczniowie	
	N	%	N	%
Doświadczenie życiowe	45	69,23	30	58,82
Otwartość na innych ludzi	5	7,69	4	7,84
Pogodę ducha	8	12,31	8	15,69
Wyrozumiałość i życzliwość	6	9,23	9	17,65
Inne	1	1,54	0	0,00
Ogółem	65	100,00	51	100,00

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych ankietowych

Odnosząc się do opinii na temat stosunku do osób starszych, zarówno studenci, jak i uczniowie w większości uważali, że w ich środowisku stosunek do osób starszych jest życzliwy. Tylko dwóch uczniów wskazało, że w ich otoczeniu stosunek do seniorów jest nieżyczliwy.

Czynniki, które wpływają na stosunek ludzi młodych do seniorów, to przede wszystkim opinia wyniesiona z domu rodzinnego. Zarówno studenci (69,23%), jak i uczniowie (66,67%) uważali to za główny czynnik, który kształtuje ich relacje międzypokoleniowe. Kolejne czynniki kształtujące te relacje to: wiek respondenta (na który wskazało 15,38% studentów i 23,53% uczniów) oraz kult młodości (12,31% studentów, 9,8% uczniów). Nie było jednak znaczącej różnicy między uczniami i studentami w omawianej kwestii.

W opinii studentów osoby starsze spędzają wolny czas, opiekując się głównie wnukami lub oglądając telewizję, chodząc do kościoła oraz do lekarzy. Z ko-

lei największy odsetek uczniów wskazał jako główne zajęcie seniorów oglądanie telewizji, następnie opiekę nad wnukami oraz chodzenie do kościoła.

Tabela 5. Jaki jest stosunek do osób starszych w Pana/i środowisku?

	Studenci		Uczniowie	
	N	%	N	%
Życzliwy	46	70,77	32	62,75
Obojętny	9	13,85	9	17,65
Nieżyczliwy	0	0,00	2	3,91
Trudno powiedzieć	10	15,38	8	15,69
Ogółem	65	100,00	51	100,00

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych ankietowych

Tabela 6. Co Pana/i zdaniem jest głównym czynnikiem kształtującym stosunek ludzi młodych do osób starszych?

Czynnik	Studenci		Uczniowie	
	N	%	N	%
Wiek	10	15,38	12	23,53
Opinia wyniesiona z domu rodzinnego	45	69,23	34	66,67
Kult młodości	8	12,31	5	9,80
Inne	2	3,08	0	0,00
Ogółem	65	100,00	51	100,00

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych ankietowych

Tabela 7. Jak Pana/i zdaniem ludzie starsi spędzają większość wolnego czasu?

Czynność	Studenci		Uczniowie	
	N	%	N	%
Opiekują się wnukami	21	32,31	13	25,49
Chodzą do lekarzy	14	21,54	6	11,76
Chodzą do kościoła	13	20,00	12	23,53
Oglądają telewizję	17	26,15	17	33,34
Inne	0	0,00	3	5,88
Ogółem	65	100,00	51	100,00

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych ankietowych

Stosunek ludzi młodych do starszych jest swego rodzaju odbiciem relacji wewnątrzrodzinnych. Studenci są swoim dziadkom wdzięczni głównie za przekazane wartości moralne, a w dalszej kolejności za poczucie bycia kochanym. Wymienione wartości były wybierane przed innymi także w grupie uczniów, z tym że częściej wskazywano na poczucie bycia kochanym, a w dalszej kolejności na zasady moralne. Mniejsze znaczenie miało, zdaniem badanych, zainteresowanie wnukami lub wsparcie finansowe.

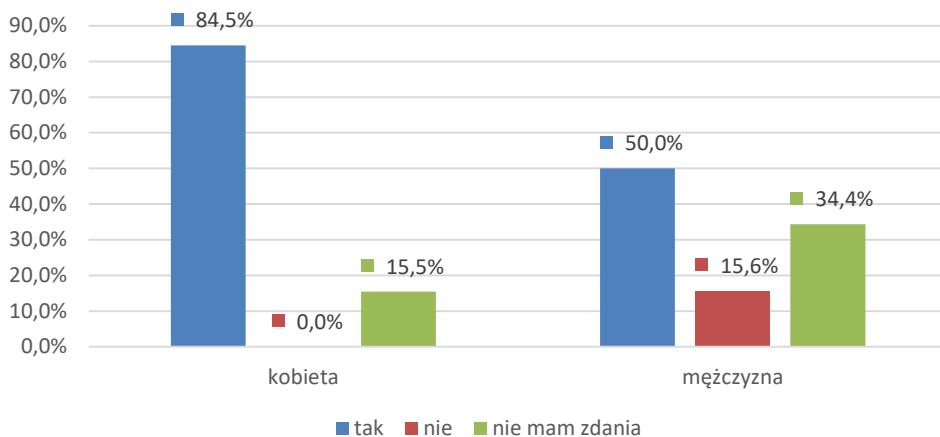
Tabela 8. Co w największym stopniu zawdzięcza Pan/i dziadkom?

	Studenci		Uczniowie	
	N	%	N	%
Zasady moralne	30	46,15	20	39,22
Poczucie bycia kochanym(a)	25	38,46	22	43,14
Zainteresowanie	7	10,77	4	7,84
Wsparcie finansowe	1	1,54	4	7,84
Inne	2	3,08	1	1,96
Ogółem	65	100,00	51	100,00

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych ankietowych

5. Zróznicowanie opinii ze względu na płeć

Płeć różnicuje badanych jedynie pod względem opinii na temat tego, czy ludzie starsi są potrzebni społeczeństwu. Osoby starsze uważało za przydatne więcej kobiet (84,5%) niż mężczyzn (50%). Wyłącznie mężczyźni (15,6%) uważali osoby starsze za nieprzydatne społeczeństwu.

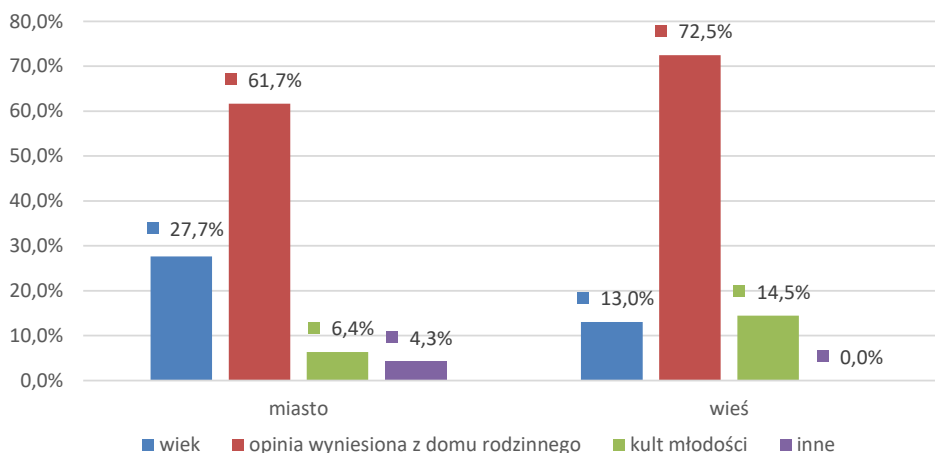

Wykres 1. Czy ludzie starsi są potrzebni społeczeństwu?

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych ankietowych

Z analizowanych badań wynika, że miejsce zamieszkania badanych wskazuje na różnice pod względem opinii na temat tego, co wpływa na stosunek ludzi młodych do osób starszych. Mieszkańcy miasta (27,7%) częściej od mieszkańców wsi (13%) wskazywali na wiek, a mieszkańcy wsi (14,5%) częściej od mieszkańców miasta (6,4%) na kult młodości oraz opinie wyniesione z domu rodzinnego.

Wykres 2. Co wpływa na stosunek ludzi młodych do osób starszych?

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych ankietowych

6. Podsumowanie i dyskusja

Studenci różnią się od uczniów w kwestii postrzegania osób starszych. Różnice odnotowano w przypadku opinii na temat:

- 1) tego, czy osoby starsze są potrzebne;
- 2) tego, czy osoby starsze są szanowane w polskim społeczeństwie;
- 3) cech osób starszych, które są najbardziej drażniące.

Płeć różnicuje badanych jedynie pod względem opinii na temat tego, czy osoby starsze są potrzebne w społeczeństwie. Obraz ludzi starszych jest częściej pozytywny wśród kobiet niż wśród mężczyzn.

Miejsce zamieszkania różnicuje istotnie badanych jedynie pod względem opinii na temat tego, co wpływa na stosunek ludzi młodych do osób starszych. Mieszkańcy miasta częściej od mieszkańców wsi wskazywali na wiek, a mieszkańcy wsi częściej od mieszkańców miasta na kult młodości oraz opinie wyniesione z domu.

Wyniki badań prezentowane w niniejszym artykule są zbieżne z wynikami prezentowanymi w literaturze przedmiotu. Podobne badanie wśród studentów oraz uczniów przeprowadziła w 2011 roku A. Zawada (2012: 47–56). Z jej badań wysnuć można bardzo podobne wnioski: starość stanowi wyzwanie dla współczesnej rzeczywistości, szczególnie dla młodzieży, która porusza się w świecie wielbiącym młodość i w którym ukształtował się negatywny stereotyp człowieka starszego. Starość posiada takie cechy, których brakuje młodości – są to: doświadczenie ży-

ciowe, pogoda ducha, otwartość na innych. Jej zalety to: duża ilość wolnego czasu dla wnuków i rodziny, dojrzałość duchowa, doświadczenie życiowe, z którego może korzystać młode pokolenie.

Jak pokazują badania, istnieją środowiska sprzyjające starszym: rodzina, sąsiedzi, wspólnota parafialna. Pozytywne nastawienie najbliższego otoczenia spowodowane jest znajomością osoby starszej w czasie, kiedy była aktywna zawodowo i pełna sił witalnych.

Znaczący odsetek młodych ludzi dostrzega i docenia zalety jesieni życia, np. aktywność na rzecz rodziny, doświadczenie i mądrość życiową. Dziadkowie uczą swoich wnuków zaradności, uczciwości i wytrwałości, przekazują tradycje świąteczne. Cechy, które przeszkadzają, to konserwatyzm i preferowanie tradycyjnych wartości, wśród których szczególną rolę odgrywają wartości religijne. Można zauważyć, że osoby starsze są potrzebne i szanowane w polskim społeczeństwie. Obraz człowieka starego opiera się często na własnych doświadczeniach, zdobytych w kontakcie ze znanym osobiście seniorem, te zaś z dużym prawdopodobieństwem mogą mieć charakter pozytywny. Postawy wobec ludzi starszych są odmienne u osób w różnym wieku, reprezentujących różne grupy urodzeniowe. Zadaniem priorytetowym pedagogów powinno być uwrażliwienie uczniów i młodzieży w szczególności na tych seniorów, którzy znajdują się w trudnej sytuacji życiowej.

Każda z omawianych grup społecznych ma swój udział w budowaniu współczesnego społeczeństwa. Osoby starsze wnoszą doświadczenie życiowe i zawodowe, opanowanie, refleksję i dobrą tradycję. Słabe strony starości to zbyt duża ostrożność, rozważa i obawa przed ryzykiem. Mocną stroną młodości są dążenia i pragnienia, a także dynamika działań. Kulturę społeczeństwa można ocenić po stosunku do ludzi starszych.

Bibliografia

- Borowska M., Tokarz B. (2007), *Siedem mitów o seniorach*, „Miesięcznik Organizacji Pozarządowych”, nr 9(45), s. 8–9.
- Jan Paweł II (1999), *List Ojca Świętego Jana Pawła II „Do moich Braci i Sióstr – ludzi w podszłym wieku”*, Wydawnictwo M, Kraków.
- Jeleniec P., Steffans M.C. (2005), *Implicit attitudes toward elderly woman and man*, „Current Research in Social Psychology”, no. 16, s. 275–292.
- Krupa B. (2012), *Starość w percepcji młodzieży – perspektywa pedagogiczna*, „Nowiny Lekarskie”, nr 81, s. 36–43.
- Krysiak I. (2011), *Polska starość nie musi być smutna*, „Gazeta Lekarska”, nr 7, s. 3–35.
- Miałkowska G. (2014), *Analiza postaw społecznych wobec ludzi starszych na podstawie opinii studentów*, „Prace Naukowe Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie”, t. XVI, s. 177–192.
- Rup D.E., Vodanovich S.J., Crede M. (2005), *The multi-dimensional nature of ageism: Construct validity and group differences*, „Journal of Social Psychology”, no. 145, s. 335–362.

Szatur-Jaworska B., Błądowski P., Dziegielewska M. (2006), *Podstawy gerontologii społecznej*, Oficyna Wydawnictwa ASPRA, Warszawa.

Zawada A. (2012), *Młodość i starość w okresie ponowoczesności*, „Praca Socjalna”, nr 2, s. 47–56.

The Elderly in the Eyes of the Youth: Results of Own Research

Abstract: The article presents the results of own research concerning the way modern youth perceives the elderly. The analysed group was high school students of Lodz and university students. 116 respondents, including 84 women and 32 men participated in the poll research. The research study aimed at diagnosing attitudes towards the elderly among the representatives of Polish youth and, especially, upper secondary and university students. The research results showed the picture of young people whose opinions on the elders vary depending on the particular group they are referring to: the general group of senior citizens or old people they personally know, e.g. their grandparents. University students, more than high school students, are willing to notice that Polish society needs the elderly.

Keywords: old age, attitudes towards the elderly, questionnaire survey

JEL: J1

	<p>© by the author, licensee Łódź University – Łódź University Press, Łódź, Poland. This article is an open access article distributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution license CC-BY (http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/)</p>
	<p>Received: 2016-10-24; verified: 2017-05-12. Accepted: 2017-07-31</p>